

ห้องสมุดสีเขียว และ สำนักงานสีเขียว

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

โดย น.ส.จริยา ทิพย์ทภัย หัวหน้าสำนักงานผู้อำนวยการ

Green

Library Office

การดำเนินงานตามโครงการห้องสมุดสีเขียว (Green Library) และสำนักงานสีเขียว (Green Office) เป็นหนึ่งในนโยบายในการบริหารจัดการองค์กรของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ศักดิ์ ศิริโสภณ ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ได้ร่วมกับคณะกรรมการบริหารฯ และบุคลากรในการดำเนินงานตามพันธกิจของสำนักวิทยบริการฯ ด้านสิ่งแวดล้อมและพลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงการประหยัดทรัพยากร พลังงาน และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีการสนับสนุนการดำเนินงานตามแนวทางมหาวิทยาลัยสีเขียว (Green University) รวมถึงตอบสนองนโยบายขององค์การสหประชาชาติ (United Nation -UN) และของมหาวิทยาลัยในการก้าวเข้าสู่ “เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน” (Sustainable Development Goals-SDGs) โดยการบรรลุการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 ประการ ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ การเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) ความครอบคลุมทางสังคม (Social inclusion) และการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม (Environmental protection) เพื่อเป็นการยกระดับการให้บริการสู่มาตรฐานห้องสมุดสีเขียว (Green Library) และสำนักงานสีเขียว (Green Office) โดยมีเป้าหมายในการให้สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด และมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมให้มีความเหมาะสมในแต่ละหน่วยงานตามพันธกิจ ซึ่งมีผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ดังนี้

ศูนย์วิทยบริการ (หอสมุด) โดยการนำของ **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัญญา อนุกุลธนากร** รองผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการฯ ฝ่ายทรัพยากรสารสนเทศ ได้ศึกษารูปแบบแนวทางการดำเนินงานสู่ห้องสมุดสีเขียวมาตั้งแต่ปี 2562 และได้เริ่มดำเนินวางแผนในการดำเนินงานการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสู่ห้องสมุดสีเขียวเพื่อให้สอดคล้องตามมาตรฐานและเกณฑ์การพัฒนามาตรฐานห้องสมุดสีเขียว ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2558) ซึ่งประกอบด้วย 8 หมวด และได้เข้ารับการตรวจประเมินคุณภาพห้องสมุดสีเขียว (Green Library) ประจำปี 2565 ผ่านระบบออนไลน์ โดยคณะกรรมการตรวจประเมินจากชมรมห้องสมุดสีเขียว ภายใต้การดำเนินงานโดยสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2565 และได้ผ่านการตรวจประเมินการดำเนินงานห้องสมุดสีเขียว (Green Library) โดยได้รับการประกาศอย่างเป็นทางการจากสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2566 พร้อมทั้งได้เข้ารับมอบเกียรติบัตร "ห้องสมุดสีเขียว" ประจำปี 2565 จาก นายวีระ โรจน์พจนรัตน์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ในงานประชุมวิชาการระดับชาติ เรื่อง การพัฒนาห้องสมุดสู่ความยั่งยืน (Library Development Towards Sustainability) ซึ่งศูนย์วิทยบริการ ได้มีการ **รักษามาตรฐานการเป็นห้องสมุดที่อนุรักษ์พลังงานและรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดสีเขียว โดยได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง**

มาตรฐานห้องสมุดสีเขียว พ.ศ. 2566

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2566) ได้จัดทำ**เกณฑ์การพัฒนาห้องสมุดสีเขียว ข้อกำหนดแนวทางเชิงปฏิบัติ และวิธีการตรวจประเมิน** เพื่อเป็นคู่มือสำหรับการพัฒนาห้องสมุดสีเขียวให้เป็นมาตรฐาน โดยคณะทำงานได้จัดทำเกณฑ์การพัฒนาห้องสมุดสีเขียวจากเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง จัดทำเกณฑ์การพัฒนา แนวทางเชิงปฏิบัติและการตรวจสอบประเมินตาม**มาตรฐานห้องสมุดสีเขียว พ.ศ. 2566** เป็นฉบับแก้ไขปรับปรุงจากมาตรฐานห้องสมุดสีเขียว พ.ศ. 2558 เพื่อส่งเสริมให้ห้องสมุดมีบทบาทในการเป็นหน่วยบริการความรู้เรื่องการอนุรักษ์พลังงานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม โดยมีแนวทางการดำเนินงานอย่างถูกต้องตามหลักวิชาและมีมาตรฐาน สอดคล้องกับนโยบายของชาติและมีความเป็นสากล

เกณฑ์การประเมินห้องสมุดสีเขียว

การประเมินด้านห้องสมุด

ใช้เกณฑ์การประเมินตามที่ชมรมห้องสมุดสีเขียว สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งมี 5 หมวด 12 ประเด็น 35 ตัวชี้วัด

การประเมินด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

ใช้เกณฑ์การประเมินสำนักงานสีเขียว ของกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมี 6 หมวด 23 ประเด็น 63 ตัวชี้วัด

ศูนย์วิทยบริการ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ได้มีการรักษามาตรฐานการเป็นห้องสมุดที่อนุรักษ์พลังงานและรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน สอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดสีเขียวอย่างต่อเนื่อง ได้ประเมินตนเองและพิจารณาแล้วเห็นว่าหน่วยงานมีศักยภาพและมีความพร้อมในการดำเนินงานที่สอดคล้องตามมาตรฐานห้องสมุดสีเขียวและมีการบริหารจัดการครบทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านห้องสมุด และด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทั้งในเชิงนโยบาย และการปฏิบัติ หน่วยงานที่ผ่านการตรวจประเมินรับรองตามมาตรฐานห้องสมุดสีเขียว พ.ศ. 2566 ก็จะได้รับ การรับรองคุณภาพทั้ง **ห้องสมุดสีเขียว** จากสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และ**สำนักงานสีเขียว** จาก กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม (ชื่อเดิม กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม) ไปพร้อมกัน ดังนั้น จึงได้ยื่นขอรับการตรวจประเมินห้องสมุดที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานห้องสมุดสีเขียว จาก สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยได้รับการตรวจประเมินจากคณะกรรมการฯ เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2567 และได้ผ่านการประเมินคุณภาพห้องสมุดสีเขียว ซึ่งจะได้เข้ารับเกียรติบัตร "ห้องสมุดสีเขียว" ประจำปี 2567 ในวันพฤหัสบดีที่ 27 มีนาคม 2568 ณ โรงแรมปรีซ์ พาเลซ มหานาค กรุงเทพมหานคร

สำนักงานสีเขียว (Green Office)

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยสำนักงานผู้อำนวยการ และศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ภายใต้การนำของผู้ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการฯ และ**อาจารย์อนุวัฒน์ แสงอ่อน** รองผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหาร **อาจารย์ภูริพัทธ์ เหมือนทอง** รองผู้อำนวยการ ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และบุคลากรของสำนักวิทยบริการฯ ได้ดำเนินการศึกษาแนวทางและจัดเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานสำนักงานสีเขียว (Green Office) ในปี 2566 ได้เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักการและกระบวนการของการดำเนินงานสำนักงานสีเขียว ให้มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินสำนักงานสีเขียวอย่างมีประสิทธิภาพ มีการดำเนินกิจกรรมสำนักงานสีเขียวภายในสำนักวิทยบริการฯ ให้มีการบริหารจัดการที่ส่งผลกระทบท่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในหน่วยงานเพื่อลดการใช้ทรัพยากรและพลังงาน ให้มีการใช้อย่างคุ้มค่า มีการดำเนินกิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ในปี 2567 สำนักวิทยบริการฯ ได้ร่วมมือกับศูนย์ภาษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ตั้งอยู่ภายในอาคารเดียวกันกับสำนักวิทยบริการฯ คือ อาคารเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา (อาคาร 15) โดยได้รับความร่วมมือจาก**อาจารย์พรพรรณ โพธิ์สุวรรณ** หัวหน้าศูนย์ภาษา และบุคลากรของศูนย์ภาษา ในการดำเนินงานตามโครงการสำนักงานสีเขียว และได้สมัครเข้าร่วมโครงการกับกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ในนามของ **สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ และศูนย์ภาษา (อาคาร เฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์** โดยได้รับความร่วมมือจากบุคลากร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ อาจารย์ประจำสาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในการฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ การตรวจวัดค่าแสงภายในอาคาร และได้รับความร่วมมือจากสำนักงานอธิการบดี ในการปรับปรุงแก้ไขด้านอาคารสถานที่ และปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกอาคาร เพื่อให้สอดคล้องตามมาตรฐานสำนักงานสีเขียว (Green Office) โดยดำเนินการจัดเตรียมความพร้อม และดำเนินกิจกรรมตามโครงการฯ และมอบหมายให้บุคลากรทุกคนรับผิดชอบการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐาน 6 หมวด 23 ประเด็น 63 ตัวชี้วัด (กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม, 2567) และได้เข้ารับการตรวจประเมินสำนักงานสีเขียว (Green Office) จากคณะกรรมการตรวจประเมิน เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2567 และได้ผ่านการตรวจประเมินรับรองสำนักงานสีเขียว ระดับดีมาก G เงิน

ผ่านการตรวจประเมินและได้รับการรับรอง สำนักงานสีเขียว (Green Office) ปี 2567

ศูนย์วิทยบริการ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ (อาคาร 12) และ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ และศูนย์ภาษา (อาคาร 15) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ได้ผ่านการตรวจประเมินและได้รับการรับรอง **สำนักงานสีเขียว (Green Office) ปี 2567 ระดับดีมาก G เงิน** จาก กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม และมีกำหนดการในการเข้ารับมอบเกียรติบัตรในงานประกาศเกียรติคุณตราสัญลักษณ์ G-Green ระดับประเทศ จาก อธิบดีกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ในวันพุธที่ 26 มีนาคม 2568 ณ โรงแรมเซ็นทารา ไหล่ ศูนย์ราชการ และคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร

จากการที่ได้รับการรับรองคุณภาพ ห้องสมุดสีเขียว (Green Library) และ สำนักงานสีเขียว (Green Office) ของ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ตระหนักและให้ความสำคัญในการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม ถือเป็นความสำเร็จในการปรับเปลี่ยนหน่วยงานให้เป็น ห้องสมุดสีเขียว และสำนักงานสีเขียว ที่เป็นหนึ่งทางเลือกที่จะช่วยให้นุคลากรภายในหน่วยงานได้ร่วมตระหนักถึงการรักษาสิ่งแวดล้อม มีการประหยัดพลังงาน รวมถึงการเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์เครื่องใช้ในที่ทำงานอย่างรู้คุณค่า และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งควรมีการส่งเสริมให้หน่วยงานอื่น ๆ นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในงาน และส่งเสริมให้มีการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและการมีส่วนร่วมของบุคลากรในหน่วยงาน เพื่อลดการใช้พลังงานและทรัพยากร ลดการเกิดของเสียและน้ำเสีย ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกออกสู่บรรยากาศ รวมถึงมีการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่จะนำไปสู่การผลิตและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนและสอดคล้องตามแนวทางมหาวิทยาลัยสีเขียว (Green University) ในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน สู่ความมุ่งมั่นหวังในการก้าวสู่การเป็น Smart University

รายการอ้างอิง:

กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม. (2567). โครงการสำนักงานสีเขียว Green Office. <https://dav.dcce.go.th/1687>
ประกาศสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ 8/2558 เรื่อง มาตรฐานห้องสมุดสีเขียว พ.ศ. 2558.
ประกาศสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ 10/2566 เรื่อง มาตรฐานห้องสมุดสีเขียว พ.ศ. 2566.